

Előfizetési árak:

Egész évre	5 frt.	kr.
Fél évre	2	50
Negyed évre	1	30
Neptanítókak egész évre	4	"
Egyes szám ára	10	"

Hirdetési díjak:

Háromhásos petit sor	8 kr.
Nyílttérben soronkint	15 "
Bélyeg minden beiktatásáért	30 "

BAJA

vegyes tartalmu hetiközlöny.

Megjelen minden vasarnap.

Szerkesztői Iroda,

hova a lap szellemi részét illető küldemények intézendők:
 Haynald utca, régi posta épület.
 Lévegek csak hermetikusan fogadtatnak el. Kéziratok nem adtnak vissza.

Kiadóhivatal:

Az előfizetési pénzek és hirdetések a kiadóhivatallal — Nánay Lajos könyvnyomdája — küldendők be (Bódog-tér, Scheibner-féle ház.)

Előfizetési felhívás

„BAJA”

című hetiközlönyre.

A „BAJA” című vegyestartalmú hetilap ötödik évfolyamának első évfolyamát a mai számmal befejeztük: ezennel a következő évfolyamra hirdetünk előfizetést.

A lapnak multja nyílt könyvként áll a tisztelt olvasó közönség előtt: a „BAJA” mindenkori a közvélemény önálló, nyílt, független, mellétkéntek és személyeskedő polemikáktól ment nyilvánulási közege volt: ez lesz a jövőben is!

Kérjük a t. közönséget szíveskedjék becses támogatására továbbra is méltatni oly lapot, melyet arra már öt éven át érdemesnek talált.

Előfizetési feltételek:

April—jun.	1.30
April—sept.	2.50
April—dec.	3.80

Baján, 1878. márczius 30.

Honfittai tisztelettel

a kiadóhivatal.

A bajai első nőegylet.

Jubilaeum.

1853-ban volt, hogy 24 lelkes nő Baján a jótékony intézetet alapítá, most ünnepli fenállásának huszonöt évi jubilaeumát.

Tekintsünk vissza az intézmény negyed százados multjára: ez a legszebb neme a jubilaeum-

nak, nem az évek száma, hanem érdem ad ennek jelentékenységet.

Hosszu volna elősorolni azon számtalan jótéményt, melyet e nemes egylet ez idő alatt gyakorolt; sok könyvet törölt az le a szegények, árvák és özvegyek arczáról: áldásos keze bőség szaruja volt, melyből szenvedő embertársaink számára mindenkor azon adományok hullottak, melyekre épen szükségök volt.

De jótékonyága nem csak a szegényeknek, a koldusoknak, e tönkre ment existenciájának segélyezésére szorított; kisedővő intézetével a jövő nemzedék ápolása, gondozására és nemesítésére üdvösen befolyt: a nőegylet érdemei e téren bár nem oly szembetűnők mint az előbbiek, de lényegben sokkal jelentékenyebbek, mert a gyermek első nevelésére folyt be üdvösen, melyre a szülők ügyösölva semmi gondot sem fordítanak, noha ez a nevelésnek legnehezebb és legfontosabb reladata.

Erre vonatkozólag jól mondja Eötvös „Az épen legbűsítőbb része végzetűnknek, hogy éltünk azon szakaszában, mely egész jóvendőnkre kihat, majdnem közönségesen a véletlennek, vagy, mi még rosszabb érzéketlen behatásoknak engedtetünk által, s hogy mielőtt magunkat valamire elhatározhattunk, egész jóvönk nevelésünk által többnyire már elhatároztattuk. — Mert ne bizzék senki a gyermek szociáliséba, s hogy mert felejtetni tud, fájdalmi és örömei nyom nélkül menednek át lelkén.

Habár Lethe választa is el a férfit élete első korától, s ha az egyes emlék idővel eltűnik, s az egyes érzemény elveszti édes vagy keserűségét: ő maga nem változott s csak az lép ki a túlparton, ki az inenszön beszállt, arany, ha salakját, salak, ha aranyát vevé el nevelése.“

A bajai első nőegylet kisedővodájában a gyermekek első nevelésének ügykezett helyes irányt adni s így a jövő nemzedék jellemképzésére üdvösen befolyt.

(Folyt.)

A tilinkó, való történet.

(Egy hírves tudor naplójából.)

Midőn még alig hat éves gyermek valék szüleim és testvéreim megtöltötték zsebeimet aprópénzzel és én mint egy kis Kroesus sttem a bolt felé, hol gyermekek számára játékszereket árultak; miközben tilinkózní hallottam, — a hang elbájolt és én a tilinkóért minden pénzemet odaadtam.

Haza jövén örömben ide-oda szökdelve teli tilinkóztam az egész házat kellemetlenül zavarva mindenkit.

Szüleim és testvéreim megértvén a bevásárlást, kezdék mondani, hogy négyszeres árt fizettem tilinkómért.

Ez szegét ütött fejembe, elkezdtem tünődni a felett, hogy mennyi más dolgot vehettem volna a tilinkóértékén fölül megmaradt pénzzel. Ők nevettek dőrségesen, én szegényemben sirtam, és a bánkodás tettem fölött több kint okozott, mint a mennyi örömet szerezett a tilinkó.

A benyomás azonban, melyet ez esemény lelkemre tett, nagy hasznomra volt, a mennyiben később valamely tárgy megvételére iránt kiseretbe jöttem, mindig mondtám magamban: „ne fizess sokat a tilinkóért.“

Mióta felserdülvén a világba kiléptem s eszemmel az emberek tetteit latolgatom: nagyon nagyon sokat találok, kik drágán fizették meg a tilinkót.

Midőn szívemnek érzeményi

Egymással harezra kelnek;

Kétségbeves bír — azt mondom:

Szerettek még, szerettek!

Kerekes András.

Tóth Kálmán

összegyűjtött költeményeiről.

Harmadik közlemény. (Befejezés.)

A j e r m e n j ü n k k i k e z d e t t i s i l y f o r m a, de kissé mégis másforma. Fiát hija, hogy menjen vele az erdőre, ott nincsenek annyian. Ott puha, tiszta az út, nem oly göröngyös és hazug mint a világé, a hol irigylők, elrontják a boldogságot a rossz emberek.

Ah tőle is mindent elvettek, csak egy maradt meg neki, a fia közt és ő közte való kölcsönös szeretet.

De ez elég is a világtól credt fájdalomra enyhítésére, mert ugymond:

Jer, kis fiam, menjünk ki az erdőre,
Ifjú leszek így melletted előre,
Veled futok, veled tépek virágot,
Elfelejtünk ezt a csunya világot!

Oh a szerete: ugy meg íjít! monda már egy, édes anyjáról irt költeményében is. — Ebben a költeményben tehát azt mondja el: mily hatással van fia iránti szerete a világban szerzett keserű tapasztalásából támadt kedvetlenségére, nem akarom mondani: embergyűlöletére.

Vége Karácsonykor című költeményében igen nemes emberbaráti és vallásos érzületre gerjeszti

A »Baja« tárcája.

HERVADT NEFELEJTSEK.

A távolban.

Senki sem szől itt föléd,
Szép leánykám, kedvesem,
De bár messze vagyok tőled,
Sokszor rád emlékezem.
Oh de hogy is felednélek,
Hisz te voltál mindenem!
Nélküled én bús az élet,
Semmim, senamim sincs nekem.

Gondolom, hogy elfeledtél
Már az óta engemet,
Pedig, ugy tudom, szeretted, —
A boldog könnyen feled. —
De azért még most is nekem
Jól esik gondolni rád:
Mult időmnek szép kertében
Te vagy a legszebb virág.

Hej be hamar elfeledtél!

Hej be hamar elfeledtél,
Barna lányka engemet,
Oh be hamar másnak adtad
Értem égett szívedet!

Hogy elváltunk, könyveiddel
Árszadt el keblemet,
S azt ígérted: nem felelsz el
Soha, soha engemet.

Hova lett hát ilyen gyorsan
Az a torró szerelem,

Melylyel akkor átkaroltad
Hőn dologó kebelém?

Míg én itten a távolban
Érted égek, epedek,
Az alatt te másnak adtad
Boldogító kezedet!

De légy boldog s ne zavarja
Boldogságod semmi se,
Ne is tud, hogy vérzik érted
Távol a hűnek szíve!

S már nem mondom a szellőknek,
Hogy vigyék el sohajom,
Nem izenam a felhőkkel,
Hogy könyfűm hullatom.

Nem mondom az alkonyfénynek:
Fesse bé alakodat,
Nehogy ökként feltámasztván
Bús emlékemet, — zavaránam
A te boldogságodat!

Ha rám veted . . .

Ha rám veted szelid szemednek
Könyekben úszó szép sugárát.
Lelkemen egy mondhatlan érzés —
Mint ősi tájon felhő — száll át.
Érzem, hogy oda van reménye
E pusztuló kebelnek,
S ha szólhatnék, így léne szólnom:
Szánlak, de nem szerettek!

De ah magányom bús csöndében
Midőn emlékeim feltámadnak,
S miként búvos éjtelei órák
A kísértetek, megrohannak.

Ha látok, ki a dús vagy szenvedélyektől elvakítva a nagyok kegyét vadássza, hogy magas polcra jusson, hogy czimet nyerjen feloldozván és czéliből nyugalmát, szabadságát, bírnévet, s talán barátjait is — mindig gondolom: ez ember sokat fizet tilinkójáért.

Ha látok, ki a népszerűség utáni vágyból folytonosan politikai üzérkedésekkel foglalkozik, elhanyagolván saját állását és hivatását — gondolom: ez is sokat fizet a tilinkóért.

Ha látok oly lelki szegényt, ki lemondván a kényelmes életnek minden neméről, — le az örömről másokkal jót tenni — le a polgártársai szeretetéről, — le az öszinte jó akará barátság élvezetéről, csak azért, hogy kincset gyűjtönsz magának: szegény ember — gondolom — beh drágán fizeted meg a tilinkódat.

Ha látok gyönyör s kéjvádszát, ki a szellem kimivelését, sorsának javítását földolozza az alacsony érzékiségnek, megcsalott ember — gondolom — gyönyör helyett bajokat szerzesz magadnak: te is sokat fizetsz a tilinkóért.

Ha látok, ki takaróján túl nyújtózik, ki módján s tehetségén felül ruházkodik, veszi a finom butort, fogatot, miáltal adósságot csinál s börtönbe kerül, beh drágán — gondolom — vásárolja meg ez ember is tilinkóját!

Szejdite nézi, titkon vizsgálja a papa meg a mama leánya lovagjait. A mamának már van választottja: szép, nagy czime van s ritka jó tulajdonokkal áldotta meg a természet.

Az ügyesen elrejtett rossz tulajdonokat a mama s szerelmes leánya nem látja. Megtörténeli a lakodalmat, a fátoly lehall, a vő szögleteiségi ridég valóságban előttökne, — a menyecske kesereg, a mama dühös: szegények — gondolom — ti is túlságosan fizetetek a tilinkóért!

Egy szóval megértettem, hogy a bajok, melyek az emberekre nehezdednek, mind onnan vannak, hogy nem tudják a dolgokat értékükre leszállítani, — hogy mindig túlságosan fizetnek a tilinkóért!

Ozmani.

H I R E K.

Helyi hírek

— *Ovatio.* Latinovics Gábor prépost urat, a tüdőgyógyászokat f. hó 23-án mint névnapja előestéjén, serenáddal tisztelte meg.

— *Türr István* tábornok ur, városunk jeles

öt apai szeretet. Boldognak mondja magát, hogy gyermekeinek ajándékok által örömet szereznél módja van Élete sok bajjért kárpótolja ték fiának boldog arra.

És megemlékszik azon szegényekről, kik nélkülözö gyermekeik kénytelenek nézni s buzgó imában kéri Istent, hogy a szegényekhez is küldje el ma anyagát, vitessen gyermekeiknek legalább egy karácsony-fácskát,

Hogy a kikknek egész évben
Sorsuk nehéz, mostoha
Enyhítse meg egy estjök
A gyermekek mosolya.

Hasonló szempontból dicserem első közleményemben a „Mikor a tengeri vihar volt”, czimű költeményt melyben gyermekének veszélye fordítja istenkez az agdó apá szívére.

Fejezzük be fejtegetésünket az *A pai áldás* czimű költeményvel, melyben ismét a szeretet egész ontatászege, söt öntelődözása nyilatkozik, valamint nemes, igaz érzéssel, ugy megfelelő szép képekben is.

Arra kéri Istent: adja fiának azt, a mit töle megtagadott.

Legyen egész életében oly boldog,
Mint mikor rám legelőször mosolygott.

Most jön egy kedves hasonlat:

Mint esőre bímló fakad a galjzon.
Jó tetteiből mindig hála fakadjon.

Azután ismét szép képek következnek:

Ne vigye az élet széles tengerre,
A hol a gyöngy viharral van keverve,
Ne csáhlítsa messze néző vitorla...
Jobb a kis tó, keskeny ladik szárazsorta.

Az önzetlen, öntelődöző nemesség pedig abban nyilatkozik, hogy bár meguntnak mondja életét, mégis

szülötte, a jelenleg fővárosunkban időző Ghika János és Sturdza Demeter hercegeknek, a román kormány diplomaciák küldötteinek, tiszteletére estélyt rendezett, melyre a képviselő ház kiválóbb tagjai közül is számosan megjelentek.

— *Tóth Kálmán* „Kis hőbortos” című társadalmi vigjátékát, mely némely hírlapok szerint kelmes sikerrel aratott, egyelőre levette a nemzeti színház játékkendéről átoldozás végett. E vigjáték kivonatát és jóakaró méltatását *T á r c á n k b a n* lelik olvasóink. Figyelemre méltó a „Pesti Napló” szakavatott bírálatát, melyet e műről írt; az „E l l e n ö r ” f. hó 23. és 24-iki számaiban inkább gorombán mint alaposan szól e műről; remélhetöleg nemcsak Baján és a vidéki színpadon másutt is látni fogjuk e színművet: valószínű, hogy kedvezőbben lesz fogadva mint a fővárosban, ahol az irodalmi coterriák sokszor nagyon igazságtalan eljárás követnek. Talán Tóth Kálmán némely irigységnek által azon számos kitüntetés, melyvel városunk e jeles fiát a közel multban elhalmozta a közvélemény, midőn különféle országos bizottságok elnökségére méltatta és ez új színvonal megjelölését csak kedvező alkalomnak tekintették, hogy nyombast elhomályosítsák. Sok furcsa dolog történik ám a nagy világban!

— *Mükedvelői előadás.* A bajai kir. kath. főgymnasium ifjúsága husvét után — április 30. mükedvelői előadás és hangversenyyel egybekötött táncvigalmat tervez a főgymnasiumi segélyegylet javára.

— *Dalárdánk* f. hó 27-én tartott hangversenye szépen sikerült, a karok szabatos öszvevő éneke, Hakl Eri kisasszony és Tarcal ur sóli a a közönségnek valódi művelvetet szerettek. A hangverseny tálumultságát követte, a kedvelés és feszletlenül mulató társaság reggelig maradt együtt. A díszes hölgykoszorúban kitűntek: Frankenberg Mariska k. a., Groszbauer Róza k. a., Hakl Eri k. a., Heller Lenesi k. a., Pásztor Gyizella k. a., Rull nővérek, Stampfl Bella k. a. stb.

— *Jutalomjáték.* Jövő szombaton egyik legjelesebb színészünk: T ő k é s Emilia asszony jutalomjátéka lesz; választott darabja: „Angelo, Padua zsarnoka. A jutalmazandót a műpártóló közönség figyelmébe ajánljuk.

— *Népesedési mozgalmak.* A lefolyt évnegyedben a katolikusok között előfordult halálzárosi és születési eseteket jövő számunk hozza.

— *Színészet.* Mult vasárnapon és hétfőn Lengváyné-Fáncsi Ilka asszony a nemzeti színpad elsőrangú művésznője vendégszerepelt a bajai színpadon, először „A s z é p m a r q u i s ö -ben” másodsor „S p h i n x -ben”; márcus 28-án pedig egy régi kedves művésznővel találkoztunk színpadunkon: Egrý Kálmánnal, ki három vendégszerepre rándult le Pestről Bajá. Ily jó „F a l u r o s s z a” és „P a r l a g i J a n c s i”

kéri Istent: terjeszse hosszúra, hogy könyeket fiának ő érte se kelljen ejtíene.

Szóval csupa örömet, boldogságot kér neki és csak neki, nem egyszerűen önmagának. — De minthogy ez nem lehet az életben, mert itt mindenkinek „van egy titkos sebe” amely örökké fáj, sért, vérezik: (198 lap); azért én a bajokhoz lelki erőts mint a féle „egyházi-askodó” ember, isteni kegyelmet kívánok. S ezt nekem, megengedheti a szív oly ember, mint Tóth Kálmán. Ha ő nem tud szabadulni érzelmeitől, hogyan kívánhatná ezt másoktól?

De ő ezt nem is kívánja, hiszen ő nem kritikus hanem költő.*

Sőt többet mondok, megbecsült ezért nekem a Pesti-Napló azon szives bíráloja is, ki Tóth Kálmán összes költeményeiről írt ismertetésemet — melyet én magam egyszerű sen neveztem „bírálatnak” — oly jó akará figyelmében részesítette, habár cikkeikém nem akartak országra szóló ítéletek lenni mert csak a költő szülővárosára való vonatkozással kezitem azokat írni ugyanazon város egyik lapja számára.

Ez azonban csak mellékes dolog, a fő az — és ennek fontosságát tulajdonok magam is —, hogy Tóth Kálmán memmel előbb adja ki újra költeményeit s akkor k e v e s b b e t hagyjon ki mint ebből a kiadásból.

Adig pedig, ha jó kedvünk lesz, még én k a kiadásnak alapján is folytatom az ismertetést ekkorig

* Ezt azonban nem egy értem, mánha nem tudva bírálni, ha akarom: hanem csak egy értem, hogy költő léte re nem akaró págy szív, mint a kritikusok szoknak lenni.

nines több! Kár hogy e kitűnő vendégek hosszú farsang s még hosszabb színi időny végén látogattak el hozzánk! — E g r y K á l m á n ur ma lép fel utolszor színpadunkon a midőn is jutalomjátékúal a „Toloncz” jeles népszimű adatik elő.

— *Pénzszükség.* Baján, hír szerint, 600 ház keres de nem talál vevőre. Bizony szük idöket élünk.

— *Baleset.* A volt Bakity féle házban, a homokon Hajovits Ádám ur házána kutat ástak és már 6 1/2 öles volt a kút, midőn további ásás közben a lent levő emberre reá szakadt a föld és azt eltemette.

Megyei hírek.

— *„Ujvidék.”* Csalládi dráma az utcán. Pataki György újvidéki lakos mindenét eldobozolván, felesége keserves keserényéből akart urizálni; de ez nem felett meg vágyának s boszúját az asszonyt magától elkergette, ki aztán szolgálatba állott. A léhőntök azonban még rosszabbul ment dolga s az egyházi hatóság után is visszakoverték magához a töle remegő szegény asszonyt. Mult hétfőn épen midőn a békéltetésről jöttek és a „Koszorú” vendéglőhöz értek szidalmazás közben egyszerre két csövű pisztoly ránt ki zsebéből s azt a nőre sűté, ki azonban szerencsére kitért az első lövés elől s futni kezdte, mire a hátába firodott második lövés földre terítette. A vad tettest az öszcesződült tömeg azonnal átszolgáltatta a törvény embereinek; a szegény asszony pedig 30 szem seréret visel háttában emléktül szerelme zálogának.

— *Zsidó bíró.* Megyénkben Monostorszeghen, a napokban Bruck Dávid héber vallású lakost, községi bíróvá választották.

— *Jótkönyvség.* Az Újvidéki írja, hogy Hirsch Ti-vadar országgyűlési képviselő az ott helyi főgymnasium önképzőkörének 50 frtot adományozott.

Vegyes hírek.

— *Megzavart színelőadás.* F. hó 21-én a leitmerjezi színházban „Othello” adták. Othello ép megfőjtá Desdemonát, midőn a karzaton „tüzet” kiáltottak. A telt házban roppant zavar támadt s a közönség kitűdött a színházból. Csak akkor tűnt ki, hogy a tűz nem a színházi épületben, hanem egyik külvárosban támadt. Az előadás természetesen nem végezték be. Különb a megfőjott Desdemona még a függöny legördülése előtt ugrott ki az ágyból, Othello pedig amnyg feketén és teljes jelmezben szaladt az égés színhelyére.

— *Iszonyú kivégzési jelenet* folyt le néhány nap előtt Eurenxbun, hol egy Louchard nevű fiatal anyagilykosen fölötte drámai módon hajtották végre a halálát ítéletet. Maga a pör a vádolt bamlaságánál fogva semmi psychologiai érdeket nem nyujtott, csak annyi emlendő meg, hogy a meggyilkolt holtestét, melyet a tettes megszögörbde vetett, annak Bismark nevű kutyája fedezte föl. Midőn a fopokurator az ítéletet vasárnap meg-

áltajam nem méltatott egéb nemü költeményeiről. Mert hát mindent egyszerre nem lehet ám.

A ki sokat markol, keveset fog.

Szülök József.

„A kis hőbortos.”

Tóth Kálmán e legújabb vigjátékát nem koránza siker, a hírlapok sokkal gyarlóbbnak mondják az érdemes szerző régieb íly nemü műveinél. A „Közvélemény” legtebb jó akarattal emlékezik meg róla, azért ezt idézzük. A nevezett jeles lap így ír:

Tóth Kálmán „Kis hőbortosát” ma adták először a nemzeti színházban tele ház előtt. A darab, öszintén kimondjuk, nem áll az érdemes szerző korábbi műveinek a színvonalán, mindazáltal a „Kis hőbortos”-nak is számos jelenetét élénk taps fogadta. Erősen ideális darab, s ez hátránya; mai napság nines érdeke a közönségnek azon idealismus méltatására, mely túzbe dobát egy fiatal emberrel kétszázszor toiront, öszes vagyonát, mivel az az ő és kedvesének társadalmi állását egyenlőtlené téti. Amily idegen a mai korban ez az eszményi gondolkodás, ép annyira elszakott attól az egyszerű, mesterkéletlen naiv kedélyhangulattól, mely az egész darabot átelleni. S ez az egyszerűség, ez a naivság nyilvánul a formában, a nyelvezetben is.

A darabot, mint már mondtuk, nem egyszer élénk megtapostól a közönség a szerzőnek, akara

látogatta, ez előre sejtette, hogy kegyelmzési kérvényét visszautasították, s hogy készülnie kell a halálra. Egy órával a kivégzés előtt az elítélten borzasztó halálféltelen vett erőt, folyvást ájúlodott, hányása volt és kétségbeesetten kiáltozta: „Ilyen rosznak nem képzeltem volna dolgot.“ A szerencsétlen egész éjjel nem aludt, s midőn reggeli 5 órakor érte mentek, alig tudták lábra állítani. — Fehér ingben, feje — a szalógyilkosról szóló törvény szerint — fekete fátyollal bevonva: máris félig holtan érkezett a vésztothelyre Louchard, hol miután az ítéletet még egyszer felolvasták előtte guillotinnal kivégezték. S most rendkívüli jelenet következett. Louchard teste nem a szokásos kórába, hanem egy kézen tartott koporsóba esett: erre a fejétől megfosztott törzs vonaglással még egyszer felemelkedik, majd balra dől, aztán ismét felemelkedik s így marad közel 1 percig. E hajmeresztő jelenet harmadszor ismétlődött, midőn a hóhér segédek az elítéltnak fejét lábai közé tették. A szomorú látványnak több mint 2500 ember volt tanúja.

— **Csizmadiát fogott.** A marmarosi Tárógató írja, hogy nem rég egy oláh asszony pénzt vitt egyik faluból a másikba. Egy 50 frtos bankót, hogy el ne veszítse, zsebkendőjének sarkába bekötötte. Egy orló közelében egy fark megdermett nyulra talált, a mit sikerült is elfognia. Lábat a kendővel összekötötték, vállára vetette a nyulat, s örövendve az olcsó pecsenyének, ballagott tovább. A meleg által a nyul életre ébredve, hatalmasan rángatózni kezdett, hogy megszabadítsa magát a köteléktől, s az asszony ugyancsak erőlködött, hogy válláról le ne ejtse; de végre is oly ugrást tett az, hogy az asszony nem bírta tovább tartani, kiugrott kezéből s el vitte a kendőt az 50 frtossal együtt, árkon bokron keresztül. Kétségbe esve nézett utána a szegény nő, azután meg jagatásával lárμάzta fel az erdőt. Egy idő múlva ezután egy szomszéd falubeli paraszt nyulat lát, melynek egyik lábára egy kendő volt kötve, s annak szögletében 50 frt. Az asszony meghallotta azt s követelte tulajdonát. A szerencsés vadász azonban nem akarja neki kiadni a ritka zsákmányt s most pereskedni készülnek a miatt, írja a fent nevezett lap.

A „V. m. l. apróságaiból.“ „Fiam,“ mondta valaki a feleségének, „szeyerünk ma színházba.“ „Mit adnak?“ kérdi a nő. Azt amit már mindketten: égóta nem láttunk: „A hazi békét.“ — Egy bécsi ember mondta barátjának, hogy csak egy órára szeretne miniszter lenni. „S mit tennél akkor?“ kérdé az tőle. „Penzionáltatnám magamat!“ volt rá a felelet.

— **Si non e vero e ben trovato.** X urat nem régen kinevezték királyi tanácsosnak. Másnap reggel beállt az öreg János szolgája s szokásosan üdvözli: „Jó reggelt tekintetes ur!“ János, szól hozzá az új kir. tanácsos, én már nagyágos ur vagyok. Elhíszem tekintetes ur, mondja János. Mert én kir. tanácsos lettem, indokolja X-ur. Azt

is elhíszem tekintetes ur, válaszolja János, Most már a király is tanácsot kér tőlem János, erősíti X-ur. Azt már, nem hiszem tekintetes ur feléle János. Tableau. Így írja az „Ujvidék.“

— **Pénz, mint a szemét.** Uj öt forintos bankjegyek fognak rövid időn forgalomba jönni az eddigiek kiserelésé mellett.

— **Számni kell-e vagy megvetni?** L o n k a y, van-e ki e nevet nem ismeri? becsületét kereste br. Jósika Kálmán ellen, de a rövidebbet huzta, mert az eskütszék egyhangulag felmentette br. Jósika Kálmánt. Most Lonkay mit tesz — kijelenti, hogy az eskütszék ítélet, a sátn műve. Eddigelő nálunk nem volt arra eset, hogy eskütszék ítéletet az érdekelt felek kommentáltak volna a sajtóban. Lonkay azonban más fogalmakkal bír, az eskütszék ítéletet úgy tüntetvén föl lapjában, mint a „pokol diadalát.“ A „M. Állam“ márcz. 23-ik számában ugyanis e sorok olvashatók:

„Lonkay! a pokol ünnepepült tegnap te fölötted Bizzál: a sátn ünnepe nem lesz örök.“

— **Deák Ferencz** helyatékának árverezése tegnap vette kezdetét. Először egy sötétsárga pamalgból, két támlásszékéből s hat székből álló garnitúrát kiállították ki 50 frton. E butorkat Kende Kanut képviselő vette meg 110 frton. Egy sötétbarna ripszpaungot, melynek kikülfaltási ára 50 frt volt, Zsigmondy Vilmos vette meg 61 forinton. Három nádfonatu karszék közül kettő 10, a harmadik pedig 20 frtért kelt el. Egy mosló-szekerényt minden hozzátartozóval Gorove István szerzett meg 85 forintért. Legjobb, sőt monhatni rendkívüli áron kelttek el az apróságok A z a p r ó s á g o k rendkívüli olcsó áron kelttek el: olcsó, gyöngyvel himzett szivartárczát Knoll Károly vett meg 22 frtért. Egy barna gyufatartóért, melyet Deák rendszerint magával hordott, Tisza Kálmán 50 frtot ajánlott, de Neuhofer János ügyvéd 70 frtért lett tulajdonosa. Egy bádög gyufatartót erre Tisza Kálmán vett meg 37 frton. Bohus Zsigmond egy tajtpipát, melynek becsára 59 frt volt, 66 forinton szerezte meg. Fölötte érdekes volt az árverés egy tajtpipára, melyet gróf Széchenyi István ajánlétkozott Deák Ferencznek. Gromon Dezső főispán és Neuhofer ügyvéd licitáltak a pipára, melyet végre, élénk éljenzés közben Neuhofer szerzett meg 500, mondó ötszáz frtért. Egy kis gyufatartót a nemzeti casinó 16 frtért, egy szivartartó börtáskát pedig Gromon Dezső vett meg 104 forintért. Türr István tábornok egy szivartárczát s egy levélnyomót egyenként 30 frtért szerzett meg. Az árverést délelben felfüggesztették, délután három órakor pedig folytatták.

— **Egy német** aethetikus a pártáról. A „Nord und Süd“ című folyóiratban Vischer hírvéne német aethetikus „a divatról“ tesz közzé érdekes cikket. Többek között a női kalapokról szólván, azt mondja, hogy a m a g y a r p á r t a

kifütonően állana a hölgyeknek. — Kétség, ivtl, de hát hol láthatni ma pártát, ha csak a lomtárakban nem? kérdi a „Közvélemény.“

Irodalom és művészet.

— **Táborszky és Parcz** budapesti nemzeti zene-műkereskedésében megjelent s minden hazai könyvtárban kapható: Le petit debutant, kezdők számára. Irt a Bayer. Ára 50 kr.

— **Magyarország és a Nagyvilág** 12-ik számának tartalma: Szöveg: Ebers György. — Hanzi. Költ. (Kis József). — Pényes házasság. Regény a magyar társadalmi életből. (Vértessai Arnold.) XI. folyt. — Amerikai u t i naplómból. The old Liberty -Bell. (Szakalay Hermin.) — Egy egyiptomi királyleány Történelmi regény. — Irt: Ebers György fordította Huszár Imre.) XI. folyt. — Vasárnap tárcalevél. Bójtj predikációk. (Porzó.) — Horából. Költ. (Sengeri János.) — Színházak. — (Bu—i) — A phonograph. — Gibraltár. — Hunyadmegyei eloláhosodott magyar család lakása. — Olvasó asztal. (Ifj. Abrányi Kornél.) — Különfélék. — Sakkfeladvány. — Betűretv. — Szerk. üzen. Rajkoz: Ebers György. — Gibraltár. — Phonograph. — Hunyadmegyei eloláhosodott magyar család lakása.

— **Mehner Vilmos** budapesti könyvtáros kiadásában (kalaputca 4.) megjelent „Az ördög fia és a három vörös ember“ című regény 23. és 24-ik füzete. Ára egy kötetnek 25 kr. Ajánljuk t. olvasónk becses figyelmébe.

Történelmi mozaik.

6. Szirmai „Hungaria in parabolis“ című művében mondja, hogy e század elején az észak györmeyei helység elkészte karácson napján a szöszékről így korholta hiveit:

- A szemetek a kalácson
- A kezetek a kulacsos
- Kár ácsos
- A karácson.

7. Democritustól kérték, mért vett magának oly kicsiny feleséget? Azért, ugymond, mert mindig azt hallottam, hogy több rosz köyül mindig a legkisebbet kell választani.

8. Egy toladokó látván, hogy Rousseau gyakran magányosan sétál, egy alkalommal hozzá furakodva így szólt: „Uram, hogy tirtheti el e magányosságot?“ „En nem voltam magam, — ez lón a válasz, — csak azóta vagyok az, mióta ön toladokót hoztam.“

9. Turennek egy magas születési tisztecske jiedent jelenti, hogy már közel van az ellenség. A nagy hadvezér csak ezt válaszolta: Ha ő közel van hozzánk, akkor mi is közel vagyunk hozzá.

Szerkesztői üzenetek.

xyz. Köszönöm becses küldeményét, jóvő Tárának hozzá. K ö l l n Gy. Sziveskedjek a kérdésedre még egyszer beküldeni; bár keresem keresem nem találom lá.

Az első es. kir.

Dunagőzhajózási társulat posta- és személyszállító hajóinak menetrendje.

Bajáról Budapestre: naponként, kivéve pénteken, reggel 4 órakor, és naponta d. u. 3 órakor.

Bajáról Mohácsra: naponként, kivéve hétfőn, reggel 6 órakor, és azonkivül naponként esti 8 órakor.

„ **Zimonyba:** naponként, kivéve hétfőn, reggel 6 órakor.

„ **Orsovára:** szerdán és szombaton reggel 6 órakor

Felölés szerkesztő:
Dr Margalits Ede.

nam akadém, meg kellett jelenni a lámpák előtt. Az előadás közül első helyen Helvey Laurát emeljük ki, a ki a czimszerepet kifogástalanul játszta; szép, nemes alakot mutatott be Nálai is. Halmi egy selyp írnok és vidéki levelező szerepében kitűnő volt, — dicsérettel kell megemlékeznünk Szathmáryéről s Vizváryról is.

A következő számban pedig így szól:

„A kis hőbortos“-ról elmondottak tegnap, az első előadás után melegeben, hogy Tóth Kálmán korábbi kitűnő vigjátékainak a színvonalán alul áll.

Ime, a darab meséje, melyely röviden kézen lehelünk, miután a vigjáték igen egyszerű szerkezeti.

Első felvonás. Egy kisvárosi bálteremben vagyunk, hová Pálné leányával épen megerkezik. A kis hőbortos, — így nevezik azt a szegény árva, kit húzunknál tartanak, s kinek sokat kell „fölvetőtől“ szenvednie, — otthon hagyta, mert hibázott: meglátogatta Pálnékat eljelenlőjét a nögyeleti elnökségre Felneréct. A kis hőbortos mégis elfőn, mert ha elzárta kál ruháit, vett tiszta batizst ruhájus, s eljön abban. Szídják is érte Pálkék s gyámtyája: Zaláni igazgató, hanem azért a kis hőbortos jól mulat Tarföldi tanárral, egy nemes jellemű, gazdag örökessel.

Második felvonás. A kis hőbortos távozni akar irigyei házából s levet. Ir Budapestre, a Közélet szerkösztőjének, ki már meg is ígérte, hogy gondos köik számára egy állomásról. Esetleg épen a Közéletben a mi-napi bátról vidéki levél van, e levél csak a kis hőbortosról emlékszik meg. Ráfogják, hogy ő maga írta

tudositást, elfogott levele táplálja a gyanut, melynek Tarföldi is már-már hisz, mikor egy botikéba zárt arczképet koboznak el a kis hőbortostól, s ez arczkép a Tarföldi, az is kiderül, ho y a báli tudositást Sas Sándor írta: Tarföldi boldogan távozik.

Harmadik felvonás. Pálné leánya, irigykedve a kis hőbortosra, rászánja magát hogy nőül megy az igazgatóhoz.

Tarföldi jön s följánlja a kis hőbortosnak kezét és kétszáz ezer forintját. A leány szereti, de a vagyoni egyenlőtlenséget gátnak tekinti. Miután Tarföldi nem képes más gondolkozásra bírni, inkább a tűzbe dobja kétszáz ezer forintját. Leégették számára kéregetnek; most sajnálják mind a ketten, hogy a pénzét elégették: mennyi jót lehetett volna tenni azzal; Azonban szerencsére kiderül, hogy Tarföldi felindulásában tévedésből verseinek csomagját dobta e tűzbe a helyett, melyely most már a kis hőbortos s megbarátkozik.

A mint mondtuk: nagyon ideális és nagyon egyszerű darab, légies könnyű táplálék a Sardus és Hennequin által elkényeztetett inki közönségnek. Hanem aki az egyszerűvel beéri, s akit az országzserke kedvelt költő melegen bugyogó kedélyét s egészséges, természetes humorát élvezni akarja, az a darabot máskor is meg fogja nézni s tapsolni fog.

HIRDETÉSEK.

HIRDETMÉNY.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ-FORRÁS.

A leghatásosb valamennyi keserüviz között

Hatásában az által különbözik előnyösen a többi ismert keserüviztől, hogy kisebb adagokban hatásos s hosszab használata nem okoz utóhatásokat. Décs, 1877. **Dr. Leidesdorf Miksa tanár.**

Valamennyi budai keserüviz között kellemes íze és jétes hatása által tűnik ki: gyomor- és bélhurutnál megrogzott székrekedéssel, alhasi vérgangánál valamint vertulóságnál, aranyérelt étvágytalanságnál **Dr. Kis Sándor,** a budai kózkorház stb. 1877. aug. 28-án. igazgatója.

Különösen az által tűnik ki, hogy enyhén keserű, nem kellemetlen ízü és hogy még hosszab használat után sem zavarja meg az étvágyat és emésztést. **Dr. Korányi** tanár és kir. Budapest 1877. tanácsos.

A hatás kivétel nélkül gyors, biztos fájdalom nélküli. Würzburg, 1877. aug. 28-án. **Dr. Baró Lichtenfels Scanzoni,** tanár titk. tanácsos.

Készletben minden ásványvíz-raktárban. Nagyban raktár Baján: **HERZFELD HENRIK** és **FIA** utraknál és **HERZFELD JAKAB** utraknál. Nyomatványok stb. ingyen. A szerkesztési igazgatóságnál Budapesten.

Rendes adag egy fél borpothárral 2-10

Néhai **Szakáts Sándor** hagyatékához tartozó ingóságok jelesen: butorok és házieszközök 1878. évi april 7-én d. u. 4 órakor a **Szakáts-féle házban (Sz. Antalutca)** elfognak árvereztetni.

Baján, 1878. márc. 30-án.

Szutrély Lipót

ügyvéd, mint **Szakáts Sándor** végrendeleti végrehajtója.

KÖRJEGYZŐK

birák- és ügyvéd urak szíves figyelmébe ajánlva.

Mindenféle békebirósági nyomtatványok, u. m.: panaszkönyvek, határidő naplók, idévények, mutató könyvek, pénzbirósági naplók, kataszteri birtoklevelek, ügyvédi nyomtatványok, továbbá mindenféle közszégi nyomtatványok, de különösen a legújabb rendeltetű **HAGYATÉKI LELTÁR** gyorsan és a legjutányosabb árák mellett kapható

Nánay Lajos

könyvnyomdájában Baján, Bódog-tér Scheibner-féle ház.

Lak-változtatás.

Van szerencsém a nagyértelmű közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint az addig kis-család vól 52. sz. a. létezett

ács üzletemel

Haynalt-utca, honvéd kaszárnya és méntelep között az ugynevezett **ácstéren** lévő házamba helyeztem át.

Baján, 1878. évi február havában.

Teljes tisztelettel

Móder György,
ács- és építkezési vállalkozó.

MATTONI

BUDAI KIRÁLY KESERÜVIZÉT

a bel- és külföldi első orvosi tekintélyek megerősített néhez székeltési bajokra és minden ebből származó betegségekre legmegelőzőbben ajánlják.

MATTONI és WILLE cs. k. udv. szállító

a 6 egyesített budai király-keserüviz forrás tulajdonosai: Deák-forrás, Henrik-forrás, Szechenyi-forrás, Hildegard-forrás, Hunyadi Mátyás-forrás, István-forrás.

Használati utmutatás gratis.

Budapest, Dorottya utca 6 sz. Raktára Baján:

Herzfeld Jakabnál.

Kotzó Pál

Budapest, üllői-út 8. sz.

ajánlja az eddig utolérhetlen eredeti

GARRET R. és FIAI

SORVETŐ GEPEIT, újabb, könnyebb és legjobb szerkezetben, SZÉNAGYÜJTŐKET, angol és amerikai rendszerben; fűtő anyag takarító

GŐZ-MOZGONYOKAT, fa- és széntüzelés, valamint szalma-fűtésre,

GŐZCSÉPLŐKET, újonnan átalakítva, sok és tiszta csépléshez,

JÁRGÁNYCSÉPLŐKET, általán elismert amerikai rendszerben, s minden más egyéb gazdasági gépeket.

Képes árjegyzékek ingyen és hermentve.

2-10

